

(อม.๓๔)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม ๑๘ /๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม ๒ /๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๘ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสุรสิทธิ์ ธรรมภาษา ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและลงโทษผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริง
 รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง
 อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่
 ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เนื่องจากได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง
 ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 ตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการ
 ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดง
 รายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๑ ผู้ร้องมีหนังสือ
 แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ผู้ร้อง
 จึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้เข้ารับทราบข้อกล่าวหา
 เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกกล่าวหาได้มีหนังสือชี้แจง
 ข้อเท็จจริง พร้อมทั้งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ยังไม่ยื่น
 เอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้
 ผู้ถูกกล่าวหา มารับทราบข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับทราบข้อกล่าวหาเพิ่มเติมในวันที่
 ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ และได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แต่ยังไม่ดำเนินการยื่นเอกสารประกอบ
 บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติม ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน
 กต ๖๒๗๐ เพชรบูรณ์ ที่ได้ทะเบียนใหม่เป็นหมายเลขทะเบียน ๓ ขท ๕๙๐๒ กรุงเทพมหานคร
 ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ และเอกสารที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
 สหกรณ์การเกษตร ซึ่งได้ความจากการสอบปากคำนางสาวสายฝน จันทร์หอม ว่า เกี่ยวกับรถยนต์

หมายเลขทะเบียน กต ๖๒๗๐ เพชรบูรณ์ ตนซื้อมาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ใช้งานได้ประมาณ สองปี แล้วขายให้กับผู้ถูกกล่าวหาไปผ่อนชำระค่างวดต่อกับธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อปี ๒๕๖๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้ตนซึ่งขณะนั้นยังมีชื่อเป็นผู้ครอบครองรถยนต์ไปเซ็นสัญญา ขายรถยนต์คันดังกล่าวเพื่อปิดบัญชี ส่วนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนี้เงินกู้จากการตรวจสอบหลักฐาน จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรพบว่า เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๕ ผู้ถูกกล่าวหา ได้ยื่นคำขอหนังสือรับรองหนี้ ณ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๕ ระบุเหตุผลในการขอ “ยื่น ป.ป.ช” ซึ่งธนาคารเตรียมเอกสารและส่งมอบให้ลูกค้าภายในวันเดียวกัน แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ ติดต่อเพื่อขอยื่นเอกสารเพิ่มเติมต่อผู้ร้องแต่อย่างใด

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน หรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัด เพชรบูรณ์ หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงเป็นรองผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันพ้น จากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๕ วรรคสอง วรรคสาม (๑) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของรองผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด เพื่อให้การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันการทุจริต ด้วยการให้บุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เมื่อเข้าสู่ตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง อันจะทำให้ผู้ร้องสามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติภายหลังการดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ยังมีเหตุให้เชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบบรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินรวมทั้งหนี้สินของตน และทราบว่าตนมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนกรณีพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด การที่ผู้ถูกกล่าวหาเพิ่มมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายหลังจากผู้ร้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ ทั้งยังไม่ดำเนินการยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ครบถ้วน ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับรถยนต์ หมายเลขทะเบียน กต ๖๒๗๐ เพชรบูรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทั้งที่ผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงการมีอยู่ของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามที่มีอยู่จริงให้เกิดความถูกต้อง ย่อมมีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง

เมื่อพิจารณาประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์ อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูก เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ นอกจากนี้การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็น ความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า นายสุรสิทธิ์ ธรรมภาษา ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดง ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ ผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

